

ACTE DE SIGNATURA DE LA CAPITAL DE LA CULTURA CATALANA 2008

Perpinyà, 24 de febrer de 2007

Senyor batlle de Perpinyà, alcaldes, tinent d'alcalde d'arreu, representant de l'Estat, senyores i senyors, molt bona tarda.

L'any vinent, l'any 2008, "el centre de l'univers" serà la Capital de la Cultura Catalana.

He començat hiperbòlicament, amb paraules de Dalí, que va situar en l'estació de tren d'aquesta vila el focus del pensament universal. Aquell, podríem dir, fou un impuls genial per a Perpinyà. Ara han estat l'impuls social, l'impuls polític i l'impuls institucional els que no solament han tornat a situar l'estació de tren en el punt d'atenció internacional, en un ambiciós projecte de reforma de la ciutat, sinó que amb treball, amb decisió i amb il·lusió han aconseguit que el 2008 la vila de Perpinyà esdevingui la Capital de la Cultura Catalana.

És a dir, durant tot un any, Perpinyà, el que aquí es farà, la seva gent, serà el punt de referència principal d'una nació cultural de més de 12 milions de persones, persones que actualment pertanyen a diferents estats, però que se saben i se senten unides per un vincle més fort que qualsevol frontera política, unides per una cultura comuna: la cultura catalana.

Milions de persones agermanades per una llengua, milions de persones que tenen en comú vincles històrics, milions de persones que conformen una àrea social i econòmica potent, amb personalitat pròpia dins la nova Europa i el nou món del segle XXI.

Més enllà de fronteres estatals, tots els qui formem part de la cultura catalana tenim paisatges comuns, tenim reptes comuns, i penso que cada cop més som conscients que el nostre futur passa per la capacitat de col·laborar, de generar sinergies, de sumar esforços en favor d'objectius també comuns, sigui en el marc de les comunicacions, de l'energia, del comerç o de la cultura.

Col·laborar, cercar complicitats des de les institucions polítiques i els governs, des de la societat civil, des del món associatiu, des del món empresarial, des del món universitari. Tenir sempre present el que ens uneix, de Salses a Guardamar i de Fraga a Maó i, Mediterrània enllà, a l'Alguer.

N'és exemple, d'aquest nou entorn de col·laboració, el projecte de la Capitalitat Cultural, un projecte que ens permet donar-nos a conèixer portes enfora amb molta més força, però que també ens permet, i no menys important, una oportunitat perquè els diversos territoris de parla catalana ens coneguem millor portes endins, recuperem lligams i ens descobrim o recordem nosaltres mateixos.

En aquest sentit, ningú no dubta que Perpinyà ha estat històricament un referent fonamental de la Catalunya Nord. Però és prou coneguda, la Catalunya Nord? Del que ara s'hi fa, quantes coses en desconeixem els qui vivim sota els Pirineus o els qui viuen Mediterrània enllà? Quantes emocions, quants coneixements, quantes vivències, quanta riquesa vital, hi podem trobar el 2008 si aprofitem l'oportunitat que ens oferirà aquesta capitalitat cultural?

I no oblidem que en l'àmbit cultural tothom hi guanya: el qui dona i el qui rep. Totes les cultures del món creixen amb la difusió, amb el contacte, amb la mirada de l'altra. I quina mirada hem de buscar primer si no és la d'aquests més de 12 milions de persones agermanades per la llengua catalana?

Es pot enfocar en termes de mercat, d'eficiència, d'eficàcia, de potencialitats de la producció i de la indústria cultural; però també podem parlar de lligams col·lectius invisibles que expliquen l'emoció compartida per unes notes, uns colors, uns paisatges.

Al cap i a la fi, què es la cultura, si no és l'expressió de l'ànima d'un col·lectiu, d'un poble, d'una nació? La cultura és l'expressió dels somnis, de les pors, de les il·lusions, de les alegries i també dels fracassos. És el seny i és la rauxa, és la rutina i és el trencament, és el pensament i és l'acció, elements marcats tots sobre el mapa del món amb paraules, amb pinzells, amb instruments tecnològics, amb el cos, amb les mans, també amb les rialles i amb els plors.

I en el cas de la cultura catalana podem dir amb orgull i veu alta que ha fet grans aportacions a la cultura universal en tots els àmbits. Fins i tot, com bé es destaca en el projecte de la capitalitat de Perpinyà, en la cultura de la pau i el diàleg.

És en aquesta Catalunya Nord, a la ciutat de Toluges, on tingué lloc al segle XI la primera de les assemblees de pau i treva, la demostració en uns temps difícils que els conflictes es poden resoldre amb diàleg arribant a acords i compromisos. Aquest esperit de diàleg, d'escoltar el que diu l'altre, ha fet de la nostra una cultura amb aportacions molt diverses, plena d'intercanvis, de barreja, i que alhora manté sempre elements propis, la nostra identitat.

En certa manera, la història ja ens ha preparat per a l'actual context de la globalització. Per a nosaltres, culturalment, és un escenari ple d'oportunitats. Tenim molt a oferir al món. Som una nació oberta que, a diferència d'altres, no es caracteritza per voler imposar, sinó per voler ser.

És la història i és la nostra cultura les que han fet de la tenacitat i la llibertat valors característics i irrenunciables per a nosaltres, valors amb què ara avancem en aquest nou món del segle XXI, un món de trobades, d'aliances, de recerca de camins de convivència, de camins de llibertat.

Amb la riquesa d'allò que conservem del nostre passat, amb els instruments del present, amb els somnis i les esperances del futur, fem política, fem vida, fem cultura, fem aquest camí que el 2008 té un punt de trobada obligatori per a tots nosaltres: la vila de Perpinyà.

Molta sort i moltes gràcies.